

**Základní škola a mateřská škola Stará Ves, okres Přerov, příspěvková
organizace
Stará Ves 49, 750 02 Přerov**

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Název programu:

„Školka je náš kamarád“

Identifikátor:	600 146 545		
Adresa:	Stará Ves 49, 750 02 Přerov		
Statutární zástupce:	Mgr. Kateřina Vansová		
Telefon:	602 188 218		
E-mail:	zsms.staraves@gmail.com		
Web:	zsstaraves.cz		
Právní forma:	příspěvková organizace IČ: 750 26 511		
Zřizovatel:	Obec Stará Ves IČ: 00636 584		
Škola sdružuje:	Základní škola	IZO: 108 013 626	kapacita 100
	Školní družina	IZO: 120 201 534	kapacita 50
	Školní jídelna	IZO: 120 201 526	kapacita 140
	Mateřská škola	IZO: 120 201 925	kapacita 43
	Školní jídelna –výdejna	IZO: 181 006 634	kapacita 21

Ve Staré Vsi 2. 9. 2019

Mgr. Kateřina Vansová
ředitelka školy

Obsah

- **Charakteristika mateřské školy**
- **Podmínky vzdělávání**
- **Organizace vzdělávání**
- **Charakteristika vzdělávacího programu**
- **Vzdělávací obsah**
- **Evaluační systém**

Charakteristika školy

Mateřská škola je vesnická dvojtřídní mateřská škola s celkovou kapacitou 43 dětí, přičemž jedna třída je umístěna ve Staré Vsi a druhá v sousední obci Říkovice vzdálené 3 km.

Mateřská škola ve Staré Vsi zahájila provoz 10. dubna 1947 a i přes krátkodobé poklesy počtu dětí nepřerušila svůj provoz. V roce 2000 se stala součástí základní školy. Technické podmínky – společná budova, provozní zázemí, školní jídelna, byly tím nejlepším základem pro sloučení obou zařízení. Větší počet pedagogických i provozních zaměstnanců umožnil vzájemnou zastupitelnost. Při velké nemocnosti dětí či o vedlejších prázdninách, kdy je docházka menší, se naskytla možnost spojení MŠ a ŠD, a tím byl umožněn jejich provoz. MŠ mohla rozšířit svou nabídku o aktivity, kterých se děti nyní mohou společně zúčastňovat se žáky ZŠ – plavecký výcvik, kulturní akce apod. Děti MŠ využívají ve škole tělocvičnu. Spojením vznikly ideální podmínky pro přechod dětí z MŠ do 1. ročníku (perfektní znalost lidí i prostředí). V roce 2009 se na žádost zastupitelstva obce Říkovice stala součástí třída mateřské školy v Říkovicích.

Podmínky vzdělávání

Mateřská škola má dvě jednotřídní pracoviště – ve Staré Vsi a Říkovicích. Obě zařízení jsou heterogenní a mají pro svou činnost vytvořeny výborné materiální podmínky (vybavení je bezpečné, estetické, odpovídá počtu dětí a jejich věku). Ve třídách pracují dvě učitelky, 5 x týdně se překrývá jejich pracovní doba, a to umožňuje práci dětí ve skupinách dle věku. Snažíme se o vytvoření sociálního prostředí, ve kterém je podporována sebedůvěra, vzájemná důvěra, komunikace, spolupráce a pohoda všech zúčastněných.

Škola je umístěna na kopci ve středu obce obklopena školním dvorem a zahradou, v těsném sousedství s kostelem a budovou obecního úřadu a nedaleko hřiště a malého lesíka. V rozlehlé zahradě si děti mohou najít svůj koutek na hraní pod vzrostlými stromy, na pískovišti či průlezkách, které umožňují s malým hřištěm i dostatek příležitostí ke sportovnímu vyžití. Terén zahrady je členitý a dává dětem dostatek prostoru pro pohyb i pro volnou či řízenou hru, v zimě dokonce malé svahy umožňují bobování a klouzání. Dlážděný dvůr umožňuje i za vlhkého počasí trávit čas venku a využívat tento prostor ke hrám.

Ve dvoře školy je umístěna také budova školní kuchyně a jídelny. Paní kuchařky ní po celý rok připravují zdravá a chutná jídla a i dostatek pití. Starají se, aby na stolech nechybělo nic, co prospívá zdraví, co je dobré a na čem si pochutnáme i očima.

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava. Je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů, děti mají stále k dispozici ve třídě dostatek tekutin a mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány tříhodinové intervaly. Je nepřijatelné násilně nutit děti do jídla.

Ze dvora se také vchází do prostor určených mateřské škole. Základní uspořádání je vyhovující. Všechny místnosti jsou vybaveny nábytkem odpovídajícím dětským potřebám, jsou zdravotně nezávadné a bezpečné. Z malé předsíně vcházíme do šatny, kde probíhá i ranní filtr. Odtud se přes další předsíň dostaneme na hygienické zařízení nebo do učebny, která sousedí na jedné straně s hernou a na druhé straně s ložnicí. Máme vytvořeny tematické koutky, které děti s oblibou využívají. Veškeré vybavení je dětem volně přístupné.

Třída mateřské školy v Říkovcích je umístěna v budově bývalého zámku. Má k dispozici prostorné místnosti – šatnu, třídu – hernu, ložnici a výdejnu jídla s jídelnou. Hygienické zařízení je bohužel umístěno přes chodbu. Vzhledem ke stáří budovy je nutné postupně zrealizovat opravy a úpravy objektu. OÚ Říkovice v blízké budoucnosti plánuje přestavbu celé budovy. K relaxaci dětem slouží přilehlý park a dětské hřiště.

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů (týkajících se např. čistoty, teploty, vlhkosti vzduchu, osvětlení, hluchosti, světla a stínu, alergizujících či jedovatých látek a rostlin apod.)

Hračky, pomůcky, náčiní a další doplňky jsou umístěny tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení; jsou stanovena pravidla pro jejich využívání pedagogy i dětmi.

Děti se samy svými výtvary podílejí na úpravě a výzdobě interiéru budovy. Prostředí je upraveno tak, aby dětské práce byly dětem přístupné a mohli, je shlédnout i jejich rodiče.

Je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je však současně natolik flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci (aby např. rodiče mohli své děti přivádět podle svých možností, aby bylo možné reagovat na neplánované události v životě mateřské školy apod.).

Snažíme se o rovnocenné postavení všech dětí. Volnost a osobní svoboda dětí je vyvážena potřebným řádem. Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě dítěte a jeho potřebám.

Pravidla soužití jsou nastavena. Pedagogický styl je podporující a projevuje se vstřícnou a naslouchající komunikací. Pedagogický styl počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte.

Věnujeme se prevenci šikany, upevňování kamarádských vztahů a vzájemné toleranci. Uplatňujeme pedagogický styl s nabídkou.

Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku, program činností je přizpůsobován okamžité kvalitě ovzduší. Mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale i v interiéru mateřské školy.

V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí (např. dětem s nižší potřebou spánku je nabízen jiný klidný program namísto odpočinku na lůžku apod.). Nutit děti ke spánku na lůžku je nepřípustné.

Pedagogové se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor.

Mateřská škola je otevřena veřejnosti. Zájemci se mohou účastnit činnosti v době provozu, ale také mnoha akcí organizovaných společně s ostatními pracovníky zařízení (Krásy podzimu, Drakiády, Sazení stromů, Den Země, Mikulášská nadílka, Karneval, Otvírání studánky, výlety, Vynášení zimy, lyžařské zájezdy, Rozloučení se školáky, Hrátky pro děti i dospělé, školy v přírodě, pobyty v Chorvatsku ...)

Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny. Je vytvořen funkční informační systém. Při vedení zaměstnanců ředitelka zapojuje spolupracovníky do řízení.

Ředitelka vyhodnocuje práci všech zaměstnanců. Pedagogický sbor pracuje jako tým.

Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční. Ředitelka vychází z analýzy a využívá zpětné vazby. Ředitelka vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s ostatními pedagogy. Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími organizacemi v místě.

MŠ splňuje podmínky řízení mateřské školy. Zaměstnanci pracují v prostředí důvěry, mají možnost zapojit se do otázek týkajících se chodu školy a podílí se na vytváření školního vzdělávacího programu. Mateřská škola pořádá pravidelné akce s místními organizacemi, spolupracuje se zřizovatelem a je v úzkém kontaktu se základní školou.

Personální a pedagogické zajištění

Pedagogové zajišťují optimální pedagogickou péči. Specializované služby jsou zajišťovány odborníky. Pedagogové mají předepsanou odbornou kvalifikaci.

Pedagogický sbor funguje na základě jasně vymezených pravidel. Pedagogové se průběžně sebevzdělávají. Chovají se profesionálně. Pedagogické pracovnice se sebevzdělávají a navštěvují semináře. S ohledem na věkové rozmezí dětí je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů. Naši mateřskou školu navštěvují speciální pracovníci. Rodiče na případné problémy upozorňujeme. Ti mohou využít odkazů na logopedickou péči, PPP a další specializované organizace v Přerově a v olomouckém kraji.

Spoluúčast rodičů

Ve vztazích mezi pedagogy a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost. Pedagogové sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, respektive rodin. Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole. Pedagogové pravidelně informují rodiče o individuálních pokrocích dítěte. Chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost. Mateřská škola nabízí rodičům poradenský servis i nejrůznější osvětové aktivity. MŠ splňuje podmínky pro spoluúčast rodičů. Rodiče mohou se zaměstnanci školy denně konzultovat vývoj a potřeby svých dětí. A to během předávání dítěte, popř. po předchozí domluvě formou individuální konzultace. Rodiče mají možnost zapojit se do akcí školy. Jsou pravidelně informováni o chodu MŠ a to prostřednictvím informační tabule, sms, emailů, webových stránek a soukromé stránky na sociální síti. Zaměstnanci respektují soukromí rodiny.

- **Spolupráce s dalšími institucemi:**
- Mateřské školy - Beňov, Radslavice, Prosenice, Bochoř, Rokytnice.
- Školské poradenské zařízení.
- Základní školy Beňov, Horní Moštěnice, Kostelec u Holešova, Prosenice, Radslavice, Bochoř, U Tenisu.

Mateřská škola spolupracuje s obcemi Stará Ves i Říkovice. Obě obce mají ve svém dlouhodobém výhledu zájem o zachování mateřské školy. S obcemi spolupracujeme v oblasti kultury, připravujeme veřejná vystoupení spolu s místními organizacemi. Také další samostatné besídky a soutěžní odpoledne nejen pro místní děti.

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Při zařazení dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami vytváříme optimální podmínky k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomáháme tak, aby dosáhlo co největší samostatnosti s ohledem na vývojová a osobnostní specifika těchto dětí. Dle možnosti je zajištěn asistent pedagoga.

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracujeme s dalšími odborníky, využíváme služeb školských poradenských zařízení (speciálních pedagogických center a pedagogicko-psychologických poraden).

Děti s tělesným postižením

- Zajišťujeme osvojení specifických dovedností v rozsahu individuálních možností dítěte.
- Zabezpečujeme možnost pohybu dítěte v prostorách školy pomocí dostupných technických prostředků nebo lidských zdrojů.
- Vytváříme podmínky pro náhradní tělovýchovné aktivity dítěte možné v rámci jeho postižení.
- Využíváme kompenzační (technické a didaktické) pomůcky.

Děti se zrakovým postižením

- Zajišťujeme osvojení specifických dítětem zvládnutelných dovedností zaměřených na samostatnost a sebeobsluhu.
- Prostředí je s ohledem na zrakové postižení dítěte pro ně maximálně bezpečné.
- Je dodržována předepsaná zraková hygiena.
- Nabízíme alternativní (zvládnutelné) aktivity.
- Využíváme vhodné kompenzační (technické, zvláště optické a didaktické) pomůcky a hračky.

Děti se sluchovým postižením

- Zajišťujeme osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte.
- Je dodržována sluchová hygiena.
- Jsou zajištěny a využívány vhodné kompenzační (technické a didaktické) pomůcky.

- Vzdělávání dítěte probíhá ve vhodném komunikačním systému.

Děti s mentální retardací

- Zajišťujeme osvojení specifických dovedností zaměřených na zvládnutí sebeobsluhy a základních hygienických návyků v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení.
- Jsou využívány vhodné kompenzační (technické a didaktické) pomůcky.

Děti s poruchami pozornosti a vnímání (děti s poruchou učení a chování)

- Prostředí je pro dítě zklidňující.
- Je zajištěn zvýšený bezpečnostní dohled.
- Je zajištěn důsledný individuální přístup pedagoga k dítěti.
- Mateřská škola těsně spolupracuje se SPC a s rodiči dítětem.
- Jsou využívány speciální didaktické pomůcky zaměřené na cvičení soustředění a pozornosti.

Děti s poruchami řeči

- Je zajištěna kvalitní průběžná logopedická péče.
- Je zajištěna těsná spolupráce s odborníky a s rodiči dítěte.

Děti s více vadami a autismem

- Je zajištěno osvojení specifických dovedností, zaměřených na sebeobsluhu.
- Vzdělávací prostředí je klidné a pro dítě podnětné.
- Jsou využívány vhodné kompenzační (technické a didaktické) pomůcky.
- Jsou zajištěny další podmínky podle druhu a stupně postižení.

Děti se sociálním znevýhodněním

- Upravujeme vzdělávací obsah a podmínky vzdělávání dle míry zvýšené potřeby výchovy a vzdělávání v některé oblasti.
- Jsou uplatňovány speciální vzdělávací metody umožňující včasnou diagnostiku a rozvojovou stimulaci dětí.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:

Plán pedagogické podpory (PLPP) zpracovává mateřská škola pro dítě od prvního stupně podpůrných opatření a to na základě úprav ve vzdělávání, které jsou realizovány podle vzdělávacích potřeb dítěte, nebo zapojení do kolektivu.

S PLPP je seznámen zákonný zástupce dítěte a všichni učitelé. Obsahuje popis obtíží dítěte, stanovení cílů podpory a způsobů vyhodnocování naplňování plánu. Mateřská škola vyhodnocuje naplňování cílů PLPP nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování PO.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:

Individuální vzdělávací plán (IVP) zpracovává mateřská škola pro dítě od druhého stupně podpůrných opatření a to na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) a žádosti zákonného zástupce dítěte. IVP vychází ze školního vzdělávacího programu (ŠVP). Obsahuje mj. údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem. Naplňování IVP vyhodnocuje školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou nejméně jednou ročně.

Vzdělávání dětí mimořádně nadaných

- Přizpůsobujeme obsah a podmínky vzdělávání mimořádným schopnostem dětí.
- Nabízíme dětem další aktivity podle zájmů a mimořádných schopností či mimořádného nadání dětí.
- Dbáme, aby nabídka aktivit nebyla jednostranná a neomezila pestrost a šíři obvyklé vzdělávací nabídky.
- Spolupracujeme s dalšími odborníky, využíváme služeb školských poradenských zařízení (speciálních pedagogických center a pedagogicko-psychologických poraden).

Vzdělávání dětí od dvou do tří let

- V mateřské škole vytváříme podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami.
- Dítě je pozitivně přijímáno, poskytujeme emoční podporu, uplatňujeme k dítěti laskavý důsledný přístup.
- Zajišťujeme vyhovující režim dne, který respektuje momentální potřeby dětí.
- Uplatňujeme srozumitelná pravidla.
- Vzdělávací činnosti realizujeme v menších skupinách či individuálně podle potřeb dětí.
- Podněcujeme pozitivní vazby mezi dětmi a spolupráci s rodinou.
- Prostředí poskytuje dostatečný prostor pro volný pohyb a hru a zabezpečuje možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku.

- Ve třídě zajišťujeme bezpečnost ukládáním nevhodných hraček a jiných ohrožujících předmětů mimo dosah malých dětí.
- Šatna mateřské školy je vybavena dostatečně velkým prostorem pro ukládání náhradního oblečení a dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte.

Vzdělávání dětí předškolního věku

- Povinná docházka k předškolnímu vzdělávání pro děti, které do konce srpna daného roku dosáhly 5 let.
- Na základě žádosti rodičů umožňujeme individuální vzdělávání s čtvrtletním přezkoušením.

Organizace vzdělávání

Pracujeme ve věkově smíšeném kolektivu dětí od 2 do 6 (s odkladem do 7) let. Děti jsou přijímány na základě žádosti rodičů a rozhodnutí ředitele školy dle předem stanovených kritérií. Pedagogické pracovnice jsou kvalifikované. Vzhledem k počtu pracovníků není určena vedoucí učitelka, učitelky mají jen stanovené úkoly, za které zodpovídají.

Děti i dospělí se cítí v prostředí mateřské školy dobře, spokojeně, jistě a bezpečně.

Nově přichozí dítě má možnost postupně se adaptovat na nové prostředí i situaci. Souběžné působení dvou učitelů ve třídě probíhá při většině činností:

- Osobní hygiena
- Pitný režim
- Stravování
- Oblékání, převlékání
- Společná četba
- Hudební činnosti
- Výtvarné činnosti
- Dramatické chvíle
- Tělovýchovné chvíle
- Pracovní činnosti
- Didaktické chvíle

- Logopedické chvílky
- Volná i řízená hra
- Pobyt venku, vycházky, výlety, exkurze, návštěvy divadel
- Plavecký výcvik

Pedagogové respektují potřeby dětí (obecně lidské, vývojové a individuální), reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování (jednají nenásilně, přirozeně a citlivě, navozují situace pohody, klidu, relaxace apod.).

Děti nejsou neúměrně zatěžovány spěchem.

Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno. Jakékoliv projevy nerovností, podceňování a zesměšňování dětí jsou nepřípustné.

Volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení, vyplývajících z nutnosti dodržovat v mateřské škole potřebný řád a učit děti pravidlům soužití.

Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů. Třída je pro děti kamarádkým společenstvím, v němž jsou zpravidla rády.

Pedagogický styl, resp. způsob, jakým jsou děti vedeny, je podporující, sympatizující, projevuje se přímou, vstřícnou, empatickou a naslouchající komunikací pedagoga s dětmi. Je vyloučeno manipulování s dítětem, zbytečné organizování dětí z obavy o časové prostoje, podporování nezdravé soutěživosti dětí. Jakákoli komunikace s dítětem, kterou dítě pocítuje jako násilí, je nepřípustná.

Je uplatňován pedagogický styl s nabídkou, který počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte. Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života (je dítěti tematicky blízká, jemu pochopitelná, přiměřeně náročná, dítěti užitečná a prakticky využitelná.)

Pedagog se vyhýbá negativním slovním komentářům a podporuje děti v samostatných pokusech, je uznalý, dostatečně oceňuje a vyhodnocuje konkrétní projevy a výkony dítěte a přiměřeně na ně reaguje pozitivním oceněním, vyvaruje se paušálních pochval stejně jako odsudků. Ve vztazích mezi dospělými i mezi dětmi se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost a zdvořilost, solidarita, vzájemná pomoc a podpora. Dospělí se chovají důvěryhodně a spolehlivě (autenticky).

Pedagog se programově věnuje neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňuje prosociálním směrem (prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí).

Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální či aktuálně změněné potřeby.

Do denního programu jsou pravidelně zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity. Pedagogové se plně věnují dětem a jejich vzdělávání.

Děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí.

Při vstupu dítěte do mateřské školy je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační režim. Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený, a to včetně aktivit, které mateřská škola organizuje nad rámec běžného programu.

Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat. Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, pracovaly svým tempem atp.

Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost účastnit se společných činností v malých, středně velkých i velkých skupinách.

Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí. Pokud to děti potřebují, mají možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností, stejně tak i možnost soukromí při osobní hygieně apod.

Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí.

Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky (věcné vybavení prostředí je dostatečné a kvalitní, pomůcky jsou připravovány včas).

Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě (Stará Ves 25, Říkovice 18).

Ve vztazích mezi pedagogy a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat. Spolupráce funguje na základě partnerství.

Pedagogové sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, resp. rodin, snaží se jim porozumět a vyhovět.

Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, účastnit se různých programů, dle svého zájmu zde vstupovat do her svých dětí. Jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v mateřské škole děje. Projeví-li zájem, mohou se spolupodílet při plánování programu mateřské školy, při řešení vzniklých problémů apod.

Pedagogové pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji i učení. Domlouvají se s rodiči o společném postupu při jeho výchově a vzdělávání.

Pedagogové chrání soukromí rodiny a zachovávají diskretnost v jejích svěřených vnitřních záležitostech. Jednají s rodiči ohleduplně, taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Nezasahují do života a soukromí rodiny, varují se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad.

Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě; nabízí rodičům poradenský servis i nejrůznější osvětové aktivity v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

Charakteristika vzdělávacího programu

Vzdělávací program je postaven na principech programu Zdravá mateřská škola.

Cílem výchovy a vzdělávání dětí v naší mateřské škole je rozvoj předpokladů každého dítěte a jeho schopnosti vnímat život kolem sebe a porozumět mu. Zaměřujeme se na to, aby děti na základě svých osobních předpokladů a přiměřeně k věku získaly základy pro zdravé sebevědomí a sebejistotu, aby získaly schopnost být samy sebou a zároveň se naučily přizpůsobit se životu ve skupině. Základem je partnerský vztah mezi dětmi, učiteli, rodiči a veřejností. Dominantním prvkem celého programu je zdraví jako stav tělesné, duševní a sociální pohody všech.

Obecné cíle

- Naučit děti postojům směřujícím k úctě ke zdraví a praktickým dovednostem chránící zdraví.
- Vytvořit vzdělanostní základ, na který může navazovat nejen povinná školní docházka, ale především celoživotní rozvoj osobnosti.
- Osvojit si dovednosti jako je týmová práce, kooperace, zpracovávání informací.

Principy výchovně-vzdělávací práce

- Podnětné sociální, materiální a organizační prostředí.
- Uspokojování individuálních potřeb dětí i dospělých.
- Přizpůsobení činností věkovým a individuálním zvláštnostem.
- Přirozené uspokojování potřeb dětí.

- Věkově smíšená třída.
- Nutnost zažívat pocity úspěšnosti.
- Respektování Maslowovy hierarchie lidských potřeb.

Základní prostředky a metody práce

- Dodržování stanovených pravidel chování a bezpečnosti.
- Spolupráce a komunikace.
- Hodnocení vlastního chování.
- Kulturní stolování.
- Samostatné provádění osobní hygieny a sebeobsluhy.
- Dodržování základních společenských norem komunikace a chování.
- Převaha spontánní činnosti a volné hry nad činnostmi řízenými.
- Psychomotorická cvičení.
- Prožitkové učení.
- Komunitní kruh atd. prožitkové učení.

Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah je zpracován do 7 bloků, které integrují všechny vzdělávací oblasti, navazují na sebe, prolínají se a přechází plynule jeden do druhého. Bloky se vztahují k určitému tématu, vychází z praktických životních situací a přirozených potřeb dětí a poskytují dostatek podnětů ke konkrétním činnostem. Obsah bloků je věkově přiměřený, pro děti srozumitelný a zaměřený k chápání sebe sama i okolního světa. Je postaven tak, aby se rozvíjely intelektové i praktické schopnosti a dovednosti dítěte, prohlubovalo se jeho poznání a schopnost dítěte využít v praxi, co se naučí. Bloky jsou během školního roku doplňovány dílčími projekty, které jsou realizovány ve spolupráci se základní školou.

1. Ahoj školko...

Doba trvání: ZÁŘÍ

Charakteristika tematického celku:

Tematický celek je spojen s problematikou adaptace nově přichozích dětí do mateřské školy. Pro některé děti jde i o příchod po dlouhých prázdninách a přizpůsobení se nové situaci. Vytváříme podmínky, které adaptaci dětem usnadní.

Záměrem je také rozvoj základních kulturně společenských postojů a návyků, sebeobslužných dovedností a zdravé životosprávy. Dítě se bude seznamovat s různorodými činnostmi v oblasti výtvarné, hudební, jazykové a pohybové.

Témata k výběru:

- **Ahoj školko, tady jsem já.**
- **Kdo jsem já, a kdo jsi ty?**
- **Moji noví kamarádi.**
- **Už něco umím...**

Obsah vzdělávání

Vypsat klíčové kompetence a k nim zkratky..ke každému bloku

	DÍLČÍ CÍLE	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	SMĚR KE KK
	Co učitelka u dítěte podporuje	Co dítě postupně zvládne	
Dítě a jeho tělo	Rozvíjení pohybových schopností a dovedností. Zdokonalování dovedností v oblasti hrubé motoriky a rozvoj dovedností jemné motoriky. Učit hygieně, dodržování čistoty a pořádku. Upevňování si poznatků o bezpečnosti. Rozvoj fyzické zdatnosti. Osvojení si praktických dovedností přiměřených věku.	Pohybovat se bezpečně ve skupině dětí i v prostoru, vědomě napodobit jednoduchý pohyb, pohybovat se koordinovaně. V oblasti jemné motoriky koordinovat lokomoci. Dbát na osobní hygienu, čistotu a pořádek. Vnímat, které situace mohou být nebezpečné. Zvládat překážky, házet a chytat míč, pochopit a zvládat pohybové hry. Zvládá sebeobsluhu, (hygienu, postará se o sebe a své věci, obléká se a svléká, obouvá, nakrmí se).	kkU kkU kkU kkŘP kkU, kČaO kkU

Dítě a jeho psychika (jazyk a řeč)	Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností. Rozvíjení vnímání, naslouchání a porozumění.	Pojmenovat většinu věcí, jevů a dějů, kterými je dítě obklopeno, poznat kamarády a další blízké osoby jménem. Rozvíjí schopnost vytvářet citové vztahy, rozvíjet je a prožívat.	kkU kSaP
(poznávání, představivost, fantazie)	Posilování přirozených poznávacích citů (radost z objevování, zvědavost, ...). Podpora zájmu o nové věci a poznatky.	Zaměřovat se na poznávací procesy, podstatné znaky předmětů, vlastnosti, podobnosti, rozdíly, souvislosti). Vnímát, že je zajímavé dozvídat se nové věci a využívat zkušenosti k dalšímu učení.	kkU kkŘP
(sebepojetí, city, vůle)	Poznávání sebe sama, uvědomění si vlastní identity a získávání sebedůvěry. Získávání relativní citové samostatnosti.	Uvědomovat si svoji samostatnost, přijímá pozitivní hodnocení. Odloučit se na určitou dobu od rodičů, projevovat aktivitu i bez jejich opory.	kkU kSaP
Dítě a ten druhý	Seznamování se s pravidly chování ve školce a ve vztahu k druhým. Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem. Vytváření prosociálních postojů, citových vztahů s učitelkou i s vrstevníky.	Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, respektovat práva druhých. Adaptovat se na život v mateřské škole, chovat se zdvořile, utvořit si představu o pravidlech chování, dodržovat pravidla her. Uvědomovat si citové prožitky (sympatie, tolerance, soucítění, radost, spokojenost, smutek, ...).	kSaP kSaP kkŘP kSaP
Dítě a společnost	Poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytvoření. Rozvoj schopností žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se) a přináležet k tomuto společenství. Vytváření pozitivního vztahu ke kultuře a tento vztah vyjadřovat, vytváření povědomí o mezilidských morálních hodnotách.	Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi. Pochopit, že každý má ve společenství svou roli, chovat se a jednat s ohledem na druhé. Dosažení schopnosti žít autenticky, chovat se přirozeně, aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí.	kČaO kSaP kkŘP kSaP kČaO kkU

Dítě a svět	<p>Seznamování s místem a prostředím ve kterém dítě žije, a vytvářet pozitivní vztah k němu. Poznávat možná nebezpečí a postupně se učit jim předcházet.</p> <p>Vytvoření povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí.</p>	<p>Orientovat se bezpečně ve známém prostředí (budova mateřské školy, blízké okolí).</p> <p>Osvojit si poznatky o okolním prostředí, které je dětem blízké. Využití pro další učení a životní praxi.</p>	<p>kČaO</p> <p>kkU</p>
--------------------	--	--	------------------------

Vzdělávací nabídka

- Aktivitty vhodné pro přímou adaptaci dětí.
- Lokomoční, nelokomoční a jiné činnosti (chodit se správným držením těla, chodit s předmětem na hlavě, překračovat překážky, udržet rovnováhu, střídat stoj a stoj na špičkách, střídat běh a chůzi, zastavit na domluvený signál, poskakovat snožmo na místě, procvičovat koulení míče a chycení koulejšího míče, střídat běh a chůzi, lehy, převaly, rytmizovat chůzi na hudbu.
- Zdravotně zaměřená cvičení – dechová, protahovací, uvolňovací, relaxační.
- Hry důvěry, smyslové hry, hry v rolích.
- Jednoduché sebeobslužné činnosti (hygiena, úklid, oblékání).
- Činnosti zaměřené na poznávání částí lidského těla.
- Činnosti pro prevenci úrazů.
- Sluchové a rytmické činnosti.
- Poslech čtených i vyprávěných pohádek, prohlížení knih, vyhledávání určitých obrázků.
- Verbální aktivity – rozhovory, popis obrázku.
- Jazykové chvílky pro upevnění správné výslovnosti.
- Hry pro rozvoj slovní zásoby.
- Činnosti zaměřené na vytvoření pravidel společného soužití ve třídě.
- Přednes říkadel, zpěv s doprovodem hudebního nástroje, hra na ozvěnu.
- Činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije.
- Hry s námětem různých sociálních rolí.
- Konstruktivní tvoření, skládačky, labyrinty, pexeso, pracovní listy, doplňovačky.
- Výtvarné činnosti a experimentování s materiálem.
- Kresba lidské postavy.
- Tvoření staveb z písku.
- Sociální adaptace dítěte v komunitním kruhu.
- Aktivitty, které podporují péči o životní prostředí, ekologické hry a aktivity, třídění materiálů a odpadů.
- Sběr přírodnin a jejich využití ke hrám a vytváření.
- Pozorování předmětů, objektů, poznávání jejich vlastnosti.

Rizika:

- Denní režim nevyhovuje fyziologickým dětským potřebám a zásadám zdravého životního stylu.
- Nedostatečná znalost individuálních potřeb, zdravotního stavu a problémů dětí.
- Dlouhodobé statické zatěžování, nevhodné cviky, nevhodné oblečení při pohybových činnostech.
- Málo příležitostí k samostatným řečovým projevům dětí.
- Zahlcování podněty a informacemi bez rozvíjení schopnosti s nimi pracovat.
- Málo vlídné, nevstřícné a málo laskavé prostředí.
- Autoritativní zacházení s dítětem.
- Zvýhodňování a znevýhodňování některých dětí ve skupině.
- Jednotvárná, málo rozvinutá nabídka činností, málo podnětné, málo pestré prostředí nebo prostředí nepřehledné.

2. Jak si hraje podzim

Doba trvání: ŘÍJEN A LISTOPAD

Charakteristika tematického celku:

V tomto tematickém celku se děti budou seznamovat s podzimní přírodou, se střídáním ročních období. Budou pozorovat změny v počasí a učit se pojmenovat některé přírodní jevy (vítr, déšť, mlha, rosa, jinovatka, mrholení, bouřka, ...).

Děti budou poznávat, proč je zdravé se otužovat, jak přizpůsobovat oblékání změnám počasí, jaký užitek pro nás má zdravá výživa, ovoce a zelenina. Připravíme si z plodů podzimu zdravé pokrmy, děti se budou učit přípravě jídla a správnému stolování.

Při pobytu venku budou děti sbírat plody, které využijeme k dalšímu vyrábění, stavění, skládání obrazců atd. Vlastním pozorováním poznají krásy měnící se podzimní přírody a zvyky zvířátek. Zážitky budou ztvárňovat výtvarně, pohybově, hudebně a dramaticky.

Děti si vyzkouší vnímat podzim všemi smysly (ochutnávka ovoce, poznávání čichem, hmatové úkoly, pozorování přírody, naslouchání zvukům podzimní přírody a jejich rozeznání). Postupně budou děti vedeny ke spolupráci v rámci třídy.

Témata k výběru

- **Ubrousku, prostři se.**
- **Jak chutnáš, podzime?**
- **Zdraví – to nás baví.**
- **Když vítr tančí.**
- **Píseň stromu.**
- **Co dělám celý den?**
- **Jsou dráčci přelétaví?**
- **Dobrou noc, zvířátka.**

Obsah vzdělávání

	DÍLČÍ CÍLE	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	SMĚR KE KK
	Co učitelka u dítěte podporuje	Co dítě postupně zvládne	
Dítě a jeho tělo	<p>Rozvoj pohybových dovedností.</p> <p>Osvojení si poznatků o lidském těle a zdraví.</p> <p>Rozvoj poznatků o působení zdravých potravin, ovoce a zeleniny na náš organismus.</p> <p>Rozvoj užívání smyslů.</p>	<p>Běžné způsoby pohybu ve známém prostředí.</p> <p>Zachovávat správné držení těla, pojmenovat některé části těla.</p> <p>Má povědomí o tom, co je pro něj i druhé zdravé.</p> <p>Zvládá základní pohybové dovednosti, orientuje se v prostoru, dokáže rozpoznat známé věci pomocí dalších smyslů.</p>	<p>kkU</p> <p>kkU</p> <p>kkU</p> <p>kkU kkŘP</p>
Dítě a jeho psychika (jazyk a řeč)	<p>Rozvoj řečových schopností.</p> <p>Rozvoj jazykových dovedností (naslouchání, porozumění).</p>	<p>Správně formulovat myšlenky, tvořit souvislé věty, mluvit gramaticky správně.</p> <p>Dokáže vnímat ostatní a porozumět mluvenému slovu, dokáže reprodukovat krátký text.</p>	<p>kkU kK</p> <p>kkU kK</p>
(poznávání, představivost, fantazie)	<p>Rozvoj smyslového vnímání.</p> <p>Přechod od konkrétního k názornému myšlení, rozvoj pozornosti a paměti.</p> <p>Rozvoj fantazie v oblasti výtvarné, hudební a dramatické.</p>	<p>Vnímá a rozlišuje všemi smysly (zrak, sluch, čich, hmat, chuť).</p> <p>Postupovat podle pokynů, vnímat, co je zajímavé a dovídat se nové věci. Chápat základní číselné a matematické pojmy (třídít, porovnávat, orientovat se v řadě do 6).</p> <p>Umět vyjádřit své pocity a emoce pohybem, kresbou. Vyjadřovat vlastní představy.</p>	<p>kkŘP</p> <p>kkU kkŘP</p> <p>kSaP</p>
(sebepojetí, city, vůle)	<p>Získávání relativní citové samostatnosti.</p> <p>Získávat schopnost záměrně řídit svoje chování, učit se</p>	<p>Uvědomovat si svou samostatnost, věřit si, mít radost z dosažení úspěchu.</p> <p>Řídit se pravidly, která byla nastavena ve třídě, vnímat respektování pravidel.</p>	<p>kkU kSaP</p> <p>kSaP</p>

	respektovat pravidla.		
Dítě a ten druhý	Posilovat prosociální jednání ve vztahu k ostatním lidem. Osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností, které jsou důležité pro navozování vztahů s druhými.	Upevňovat a dodržovat nastavená pravidla, umět se domluvit, dodržovat pravidla her. Přirozeně komunikovat s dětmi i dospělými, chápat odlišnosti mezi lidmi, umět pomoci druhému a také pomoc přijmout	kkŘP kČaO kČaO kkŘP
Dítě a společnost	Rozvíjet schopnost soužití ve třídě, spolupracovat a spolupodílet se na činnostech. Vytváření aktivního postoje ke světu, k životu, rozvíjet vztahy ke kultuře. Vnímat hodnoty, na kterých je společenství postaveno.	Adaptovat se na život ve školce, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školky, začlenit se mezi děti, respektovat rozdíly. Vnímat umělecké a kulturní podněty (výstava, divadlo, ...) Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své pocity a představy pomocí výtvarných, pohybových, dramatických a pracovních projevů.	kSaP kkU kkU kkŘP
Dítě a svět	Vytváření povědomí o okolním přírodním prostředí, vedení k ochraně přírody. Rozvíjet úctu ke svému životu a sounáležitost s přírodou.	Pozorovat blízké prostředí a život v něm (na vesnici a v jejím okolí). Uvědomuje si, že zacházení s přírodou má vliv na naše zdraví a na životní prostředí.	kkU kkU kkŘP

Vzdělávací nabídka:

- Pohybové aktivity (chůze po šikmé ploše, po vyvýšených místech, zaujmout místo v požadovaném útvaru – kruh, zástup, chůze podle rytmického doprovodu, chůze za vedoucím dítětem, běh se změnou směru na určený signál, převaly, kolébka, nácvik kotoulu vpřed, výdrž ve stoji jedno nož, poskoky snožmo i na jedné noze, plazit se pod překážkou, házet míčem na cíl).
- Cvičení na lavičce, švédské bedně, žíněnkách a akupresurních podložkách.
- Pobyty v přírodě.
- Zdravotně zaměřená cvičení.
- Icebreaking – seznamovací hry.
- Příležitosti pro společné sdílení zážitků, názorů a pocitů.
- Haptické hry – hry s tělesným kontaktem.
- Činnosti zajišťující pohodu ve třídě – odpočinek, relaxace.
- Slovní hádanky, rytmické hry, hudební hádanky.

- Přímé pozorování přírodnin při pobytu venku, rozhovory o výsledcích pozorování.
- Hry a činnosti s přírodními materiály, které si děti nasbírají.
- Spontánní hry, společenské hry, didaktické hry s tematikou vztahů.
- Činnosti na procvičení orientace v prostoru.
- Četba a vyprávění příběhu, dramatizace pohádek.
- Estetické a tvořivé aktivity.
- Matematické hry – třídění, porovnávání, uspořádávání, vybírání.
- Poučení o možných nebezpečných situacích a jejich předcházení.
- Experimenty s využitím ovoce a zeleniny – ochutnávka, poznávání smysly, příprava jídla, zkoumání přípravy potravin.
- Pouštění draků.
- Ekologicky zaměřené hry, třídění odpadů.
- Pracovní aktivity na školní zahradě – sbírání plodů podzimu, hrabání listů a trávy, krmení ptáku.
- Hry na cvičení prostorových představ, vnímání pravolevé orientace.

Rizika: Nevím, zda bych jinak neformulovala?

- Slabá motivace k samostatným řečovým projevům.
- Nedostatečné informace o zdravotní problematice, způsobech ochrany zdraví a bezpečnosti.
- Nabídka nevhodných činností.
- Nedostatek příležitostí k poznávacím činnostem na základě vlastních zkušeností.
- Nedostatek možností projevit a prožívat vlastní pocity, sdělovat dojmy a mluvit o nich.
- Nedostatečné ocenění úsilí či úspěchu dětí.

3. Po spirále pojd'me, Vánoce uvítejme...

Doba trvání: PROSINEC

Charakteristika tematického celku:

Děti se v tomto celku seznámí s tematikou Adventu. Prožijí Mikulášskou nadílku, očekávání a přípravu Vánočních svátků, budou poznávat tajuplnou atmosféru vánočního času s očekávaným narozením malého děťátka. Poznají a prožijí vánoční zvyky a tradice. Budou mít možnost poznat, že je pěkné dostávat dárky, ale stejně příjemné je i někoho obdarovat – výroba dárků, příprava vánoček, společné prožívání, sdílení.

Tradice Vánoc – vánoční stromeček, Štědrý den – vánoční dílnička

Mikulášská veselice, život s čerty – jaké je to asi v pekle, umí být čertíci taky kamarádi, jaké mají povinnosti, téma oheň, petardy. Děti zkoumají co je DOBŘE a co ŠPATNĚ. Každý má v sobě kousek Mikuláše i čerta.

Barborky – děti zkoušejí rychlit třešňové větvičky. Děti se seznámí s nerosty, kovy, přírodními materiály, jejich vlastnostmi a využitím.

Děti se budou podílet na společném životě a činnostech, budou přirozeně rozvíjet sebevědomí a sebedůvěru. Poznají, že mohou překonat strach a nelibé pocity. Zapojí se do společných příprav spojených s realizací svátečních aktivit.

Témata k výběru

- Zlatý klíč Adventní.
- Veselé čertoviny.
- Narodí se děťátko.
- Když zvoní zvoneček.
- Umím dát i přijmout.
- Když zvoneček zazvoní

Obsah vzdělávání

	DÍLČÍ CÍLE	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	SMĚR KE KK
	Co učitelka u dítěte podporuje	Co dítě postupně zvládne	
Dítě a jeho tělo	<p>Rozvíjení fyzické i psychické zdatnosti.</p> <p>Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví (čas pro hru i odpočinek, hygienu, pitný režim, dbáme na bezpečnost při hrách vevnitř i venku).</p> <p>Rozvoj jemné motoriky – grafomotorické listy.</p>	<p>Základní pohybové dovednosti a orientaci v prostoru (zvládání překážek, házení míčem, pohyb ve skupině, používání náčiní).</p> <p>Vědomé napodobení jednoduchého pohybu podle vzoru, předlohy.</p>	<p>kkU kkŘP</p> <p>kkU</p>
Dítě a jeho psychika (jazyk a řeč)	<p>Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností (vnímání, naslouchání).</p> <p>Aktivní pojmenovávání toho co vidí okolo sebe.</p> <p>Rozvoj paměti a pozornosti Představitost, svět fantazie.</p>	<p>Vedení ke správné výslovnosti, individuální procvičování dle pokynů odborného logopeda.</p> <p>Pěstovat umění gramaticky správného a bohatého vyjadřování.</p> <p>Podporovat zájem o knihy a divadelní představení. Záměrné soustředění a udržení pozornosti pomocí vhodné motivace.</p> <p>Přednes veršů, reprodukce pohádky, příběhu, dovyprávění neukončeného příběhu.</p>	<p>kK</p> <p>kK</p> <p>kK, kkU kkU</p> <p>kkŘP</p>

	<p>Rozvíjení vlastní identity – získání sebedůvěry.</p> <p>Osvojování si poznatků o znakových systémech. Vnímání a rozlišování podle polohy svého těla a podle smyslů.</p>	<p>Realizovat své představy pomocí estetického projevu. Uvědomění si své samostatnosti, umění ovládnout své city v již známých a opakujících se situacích.</p> <p>Osvojení a pochopení pojmů: NAHOŘE, DOLE, UPROSTŘED, ZA, POD, NAD, VEDLE, MEZI.</p>	<p>kkU kSaP kkU</p>
Dítě a ten druhý	<p>Rozvoj sociální citlivosti, přizpůsobivosti.</p> <p>Osvojení si schopností a dovedností důležitých pro navázání a rozvoj vztahů s dětmi.</p> <p>Poznávat význam PRAVIDEL CHOVÁNÍ.</p> <p>Osvojování dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů k druhým lidem.</p>	<p>Porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad Vnímat co si druhý přeje, co potřebuje, umět projevit soucit, být ohleduplný.</p> <p>Dodržovat dohodnutá pravidla s uvědoměním si PROČ.</p> <p>Porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad. Rozvoj citlivého a ohleduplného chování. Umět vyjádřit pozitivní emoce. Umět vyrobit a darovat dárek.</p>	<p>kkU kSaP kSaP kSaP</p>
Dítě a společnost	<p>Rozvoj základních kulturně společenských návyků a dovedností.</p> <p>Cvičení prosociálního chování a vnímání změny společenského prostředí třídy.</p> <p>Základní neverbální projevy – cvičení porozumění.</p>	<p>Pochopit, že ve skupině má každý své MÍSTO a ROLI, podle toho je třeba uzpůsobit své chování - (dívka, chlapec, dospělý, mladší dítě).</p> <p>Rozlišit RADOST-SMUTEK-ŽAL-STAROST-ZLOST.</p>	<p>kSaP kK</p>
Dítě a svět	<p>Vytváření pozitivního vztahu k přírodnímu prostředí, ve kterém žije.</p> <p>Vnímání možných nebezpečí, která mohou hrozit.</p> <p>Pěstovat poznání, že člověk může svým jednáním přírodní prostředí poškodit nebo zničit.</p>	<p>Uvědomění si elementárního nebezpečí, které může dítě v blízkém okolí potkat (pes, překážka, dopravní prostředek, nebezpečné předměty, vodní toky).</p> <p>Pochopit, že strom v lese roste mnoho let a že stromky, které se prodávají o Vánocích mají tento účel. Poznat, že vandalismus přírodě škodí.</p> <p>Získání základního povědomí o existenci různých národů.</p>	<p>kČaO, kkŘP, kkU kČaO kkU, kČaO</p>

	Poznávání odlišných kultur.		
--	-----------------------------	--	--

Vzdělávací nabídka

- Cvičení – chůze, běh, poskoky formou her, krok poskočný, výskok z dřepu do stoje rozkročného, hod horním obloukem drobným náčiním, hod na cíl se střídáním pravé a levé ruky, házení obouruč větším míčem, pokusy chytat míč, cvičit skluz na šikmé ploše, zkoušet obrát o 360 stupňů, sed střížný a z něj stoj bez dopomoci rukou, z lehu na zádech stoj na lopatkách s oporou (svíčka), kotoul ze stoje rozkročného do stoje spojného, přerušit pohyb setrvat v klidu (štronzo), prolézání tunelem
- Činnosti zdravotně zaměřené: vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení
- Přirozené pohybové aktivity, pohybové hry, hry s pravidly, taneční hry, hudebně-pohybové hry
- Cvičení na lavičce, žíněnkách, švédské bedně,
- Manipulační činnosti s materiálem, konstruování, tvoření, práce s těstem (vánoční výzdoba třídy)
- Icebreaking = ledolamky – cvičení výrazových etud
- Haptické (dotekové) hry
- Smyslové, psychomotorické hry, hádanky, rébusy, doplňovačky, labyrinty
- Hudební pohybové hry a činnosti a hudebním nástrojem, Orffovy nástroje
- Činnosti směřující k ochraně osobního bezpečí
- Hry učící chránit si své osobní hranice, výchova ke zdravému životnímu stylu
- Činnosti pro zdravou atmosféru a pohodové prostředí
- Vyprávění podle skutečnosti, podle vlastní fantazie, skládání příběhu, stalo se - nebo nestalo?
- Přednes, recitace, společenské chování při vystoupení
- Činnosti zaměřené na rozvoj sluchové a zrakové paměti
- Řešení praktických problémů v rámci života ve třídě, škole
- Hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru, v rovině, na ploše, na přímce
- Estetické a tvůrčí aktivity – slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební
- Práce s obrazovým materiálem (prohlížení, vytvoření výzdoby, sestavování příběhů podle posloupnosti, dramatizace, ilustrace)
- Přátelství podporující aktivity (hry, didakticky sílené činnosti, pobyt venku, pomoc v rámci psychohygieny, hygieny, sebe obslužnost)
- Realizace společenských slavností v rámci zvyků a tradic, příprava vánoční výzdoby, jiné kultury - encyklopedie
- Koledy, vážnější hudba, zobrazování koled a adventních příběhů pomocí živých obrazů
- Tvořivé činnosti s prvky muzikoterapie
- Jóga, hry uvolňující a relaxační
- Výtvarné činnosti s netradičními výtvarnými pomůckami a využitím různých materiálů) látky, knoflíky, plastové uzávěry, krabice, květináče, gáza, spony, dřevo, kámen ...)

- Setkávání s dramatickým a hudebním uměním mimo školu (divadelní představení, adventní pásma)

Rizika:

- Nevhodné prostory pro pohybové činnosti a nevhodná organizace z hlediska bezpečnosti dětí
- Dlouhodobé statické zatížení bez pohybu, uplatňování nevhodných cviků a činností, nevhodné oblečení při pohybových činnostech
- Špatný jazykový vzor, nesystematická pozornost při jazykových projevech dětí
- Omezený přístup k informacím, knihám
- Výklad světa příliš racionální a uzavřený novým objevům a možnostem
- Omezený prostor pro vyjádření a uplatnění představivosti a mimo racionálního (kouzelného, pohádkového) poznávání
- Stresy, napětí, nejistota, nedostatek ochrany a osobního soukromí
- Málo podnětů a aktivit podporujících estetické vnímání, cítění, prožívání a vyjadřování
- Nedůstojné jednání, ponižování, zesměšňování
- Nedostatečná pozornost tomu, jak dítě řeší spory a konflikty s druhým dítětem
- Přítomnost nevhodných, nevkusných a podbízivých předmětů
- Potlačování autonomního chování dítěte v zájmu zkratkovitého dosažení vnější disciplíny a poslušnosti
- Nevšimavost k nevhodné komunikaci a jednání mezi dětmi, přehlížení nežádoucího chování některých dětí, schematické řešení konfliktů bez zjišťování příčin jejich vzniku
- Špatný příklad dospělých
- Vyvolání zátěžových, stresujících reakcí u příliš citlivých dětí

4. Vidíme, tvoříme a povídáme si...

Doba trvání: LEDEN A ÚNOR

Charakteristika tematického celku:

Děti v daném tematickém celku poznají veselí a karnevalové reje masek, okolní přírodu, zimní hry a sporty, stopy ve sněhu, jak pomoci zvířátkům v zimě, počasí, co dělat pro dobré zdraví, pokusy, tvoření, kouzlení, čarování zimy (výtvarné, pohybové, dramatické, hudební), příjemné – nepříjemné prožitky.

Sledování přírody na školní zahradě a v blízkém okolí. Koloběh přírody v zimě. Naše zimní jablona – rituály, barvy, pocity, velikosti, vzdálenosti.

Rozvíjení sebe samého, svých možností, zájmů a potřeb v prostředí spolupráce, přátelství. Prožívání tajemna.

Děti poznají, že také ony mohou ovlivnit stav přírody – např. pomoc ptáčkům, stopy ve sněhu: Co se tu asi stalo? Kam zajíc běžel? ...

Děti poznají také své povinnosti – příprava na školu, posilování dětské potřeby učit se a prožívat radost z výsledků své práce.

Děti, které příští rok zahájí povinnou školní docházku budou rozvíjeny v oblastech: propedeutika (předpříprava psaní, jednotazky, matematické dovednosti, piktogramy...

Děti prožijí své úspěchy i neúspěchy, budou vedeny k tomu, že úsilím a snahou je možné překážky překonávat a zažít úspěch.

Témata k výběru:

- **Masopust jde k nám**
- **Kdo se skrývá za maskou?**
- **I bílá je barva**
- **Co děláme v zimě**
- **Abeceda – klíček od pohádky**
- **Nevídáno, neslycháno**

Obsah vzdělávání

	DÍLČÍ CÍLE	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	SMĚR KE KK
	Co učitelka u dítěte podporuje	Co dítě postupně zvládne	

Dítě a jeho tělo	Rozvíjení pohybových schopností a zdokonalování projevů hrubé a jemné motoriky, ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí.	Běžné způsoby pohybu v různém prostředí. V oblasti jemné motoriky zvládá dítě grafomotorické dovednosti dle svého věku. Zvládá jednoduchou obsluhu, uplatňuje základní zdravotně preventivní návyky – sebe obslužnost.	kkU kkU
	Rozvoj psychické a fyzické zdatnosti.	Dítě zná základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem. Chápe proměny těla a význam zdravých pokrmů a „nesladkého“ pitného režimu.	kkU kK
	Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, řešení problémových otázek: „Co by se stalo, kdyby...“.	Dítě má povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom kde hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jak ...).	kkŘP kČaO
	Osvojení si praktických dovedností – přiměřeně věku.		
Dítě a jeho psychika (jazyk a řeč)	Rozvoj komunikativních dovedností a kultivace projevu.	Naučit se z paměti krátké texty, úmyslně si je zapamatovat a vybavit.	kkU
	Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem, podpora přirozeného zájmu učit se.	Nalézat nová řešení, myslet kreativně, předkládat “nápady“.	kkU, kkŘP
	U dětí předškolního věku upevňovat.	Chápat číselnou řadu v rozsahu cca první desítky, poznat co VÍCE-MÉNĚ, PRVNÍ-POSLEDNÍ, ... Zaměřovat se na podstatné znaky z hlediska poznávání: odhalovat podstatné znaky, podobnost, rozdílnost, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, vzájemné souvislosti, upevňovat časovou orientaci.	kkU kkU, kkŘP
	Získávat schopnosti záměrně řídit své chování a ovlivnit vlastní situaci.	Vyvíjet volní úsilí, soustředěnost na činnost a její dokončení.	kČaO kkU
Dítě a ten druhý	Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v MŠ, na hřišti, v rodině).	Vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu, postiženému, soucítit, nabídnout pomoc). Respektovat potřeby jiného dítěte, spolupracovat na úkolu s druhým, dělit se o hračky. Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům (lest, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost), chránit se (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se tak chovají).	kČaO, kSaP kK kSaP kSaP kK
		Rozvoj schopnosti žít ve	Vytvoření si základní dětské představy o pravidlech

společnost	společenství ostatních lidí, sounáležitost (třída, rodina, skupina kamarádů) vnímání základních hodnot ve společenství uznávaných. Seznamování se světem lidí, kultury, umění.	chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co ne a v odpovídajících situacích se podle toho chovat. Vnímat umělecké a kulturní předměty, sledovat se zájmem literární, dramatické nebo hudební vystoupení, zhodnotit své zážitky.	kSaP kČaO kkU, kkŘP
Dítě a svět	Vytváření pozitivního vztahu k prostředí, místu kde dítě žije. Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách. Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti s živou přírodou. Vytváření povědomí o technickém prostředí.	Osvojení si základních poznatků o okolním prostředí, dítěti blízkém, zajímavém jemu pochopitelném, které lze dále využít pro další učení a životní praxi. Vnímat, že svět má svůj řád s pravidelným střídáním ročních období, že na jaře se rodí mláďata apod.. Porozumění, že změny jsou přirozené a samozřejmé (vše okolo se mění, vyvíjí, proměňuje). Dbát na čistotu prostředí – vhodným způsobem nakládat s odpady, pomocníci (stroje, nástroje) Poznávat funkci věcí, které nám pomáhají v práci, životě.	kSaP , kkŘP, kkU kkU, kČaO kkU

Vzdělávací nabídka:

- Rozvoj pohybových schopností, koulet míč různými způsoby, různým směrem, procvičovat házení, chytání míče po odrazu od země, ve dvojicích i ve skupinách, procvičovat házení na koš pravou, levou i oběma rukama, zkoušet ve dvojicích váhu a další rovnovážné cviky, procvičovat rytmickou hru na tělo, cvičení na lavičce, žíněnkách, švédské bedně
- Zdravotně zaměřené činnosti: vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení
- Přípravování situací, kdy jsou děti vedeny ke samostatnému řešení konfliktů a situací ve třídě
- Manipulační činnosti, jednoduché úkony s pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem
- Praktické požívání věcí, které děti obklopují
- Aktivity k vytváření zdravých životních návyků
- Vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu
- Vyprávění podle toho, co dítě vidělo nebo slyšelo
- Pracovní listy a slovní hádanky
- Sdělovací prostředky: noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika
- Pozorování, rozhovor o výsledku pozorování
- Určování a pojmenování vlastností předmětů: materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky
- Činnosti zaměřené na rozvoj postřehu a vnímání

- Činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů a událostí
- Námětové hry a činnosti, estetické činnosti s využitím netradičních technik a materiálů, malování, kreslení, lepení, stříhání, skládání
- Hry a činnosti zaměřené na poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- Řešení myšlenkových praktických problémů
- Práce s knihou, obrazovými materiály, odpovědi na otázky
- Piktogramy, značky, symboly, obrazce
- Hra a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru a rovině
- Písmena, slabiky, slova, věty
- Číslice, porovnávání velikosti, tvaru, barev, třídění, řazení
- Grafomotorická řada pokračuje
- Činnosti přibližující dítěti logické posloupnosti dějů a příběhů
- Činnosti s viditelným cílem a výsledkem, kde dítě může zažít úspěch
- Cvičení organizačních dovedností
- Hry pro rozvoj vůle, společenské hry
- Literární dramatické činnosti (rozdíl mezi poezií a prózou)
- Aktivitty přibližující dítěti mravní hodnoty: DOBRO-ZLO, PRAVDA, UPŘÍMNOST, OTEVŘENOST v jednání s lidmi
- Tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání
- Jednoduché pracovní úkony a činnosti, koláže, piktogramy
- Kresba lidské postavy pro posouzení vývoje kresby u dítěte
- Cvičení bezpečného chování v dopravních situacích
- Sledování přírodních jevů a dějů, živočichů, krajiny
- Využívání encyklopedií
- Kognitivní činnosti: kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem
- Poznávání ekosystémů, péče o životní prostředí: ptáci v zimě – co pro ně můžeme udělat

Rizika:

- Nedostatečně připravené prostředí
- Časově obsahově nepřiměřené využívání audiovizuální techniky, nabídka nevhodných programů – TV, video
- Převažující důraz na pamětní učení a mechanickou reprodukci, málo názornosti a prostoru pro projevení fantazie
- Nedostatek možností projevit vlastní city, sdělovat citové prožitky a dojmy, hovořit o nich
- Nedostatek pozitivních příkladů a vzorů prosociálního chování, málo vstřícné postoje dospělých k dítěti a k sobě navzájem
- Příliš časté vystupování pedagoga v roli soudce
- Nedostatek informací o tom jak se chránit před nebezpečím hrožícím od cizích lidí

- Nedostatečné a nepřiměřené informace, nedostatečné, nepravdivé nebo žádné odpovědi na otázky dětí
- Převaha zprostředkovaného poznávání světa

5. Putování jarem

Doba trvání: BŘEZEN A DUBEN

Charakteristika tematického celku:

Děti budou pozorovat změny v přírodě, které přináší změna ročního období ze zimy na jaro a probouzení přírody. Budou se seznamovat s druhy rostlin typickými pro jaro. Zjistí, jak se probouzí zvířátka a jak se rodí mláďátka.

Děti získají poznatky o tom, jak být zdravý a jak chránit svůj imunitní systém – zdravá strava, otužování, cvičení.

Seznámí se s nástrahami, které je čekají v dopravním provozu. Budou se seznamovat s bezpečností při jízdě na kole – co vše potřebují, co je nutné na jaře zkontrolovat atd.

Děti budou vedeny ke vztahu k přírodě, k její ochraně a možnému využití přírodních zdrojů.

Témata k výběru:

- Kouzelná zahrádka
- Sluníčko, sluníčko, popojdi maličko
- Skok je někdy víc než krok
- Svátky jara

Obsah vzdělávání

	DÍLČÍ CÍLE	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	SMĚR KE KK
	Co učitelka u dítěte podporuje	Co dítě postupně zvládne	
Dítě a jeho tělo	Rozvoj zdatnosti - fyzické i psychické. Seznamuje se základy zdravého životního stylu (jídlo, otužování, správné oblékání, pohyb). Zná funkce některých orgánů. Rozvoj jemné motoriky na základě nejrůznějších grafomotorických cviků a úkolů.	Zvládá základní pohybové dovednosti, orientuje se v prostoru, zdokonaluje hrubou motoriku - rovnováha, chůze po schodech, běh. Zná způsoby k ochraně zdraví, uvědomuje si, co je pro tělo dobré, s chutí se pohybuje a má z pohybu radost. Pojmenovává části těla a některé orgány. Napodobuje pohyb ruky, dokáže zacházet s drobnými předměty, kreslit jedním tahem (podle vzoru).	kkU kkU kkŘP kkU
Dítě a jeho	Rozvoj řečových	Správně vyslovuje nebo je v péči logopeda.	kk

psychika (jazyk a řeč)	dovedností. Aktivně pojmenovávat většinu jevů a dějů v okolí. Rozvoj vnímání, naslouchání a soustředění.	Všimá si, co je nové nebo změněné, aktivně pojmenovává věci ve svém okolí. Zvládá se záměrně soustředit a udržet pozornost při vhodné motivaci.	kK kkU kkU
(poznávání, představivost, fantazie)	Vnímá a rozlišuje polohu různými smysly. Rozvoj představivosti.	Umí poznat polohu zrakem, sluchem, hmatem, popřípadě čichem. Dokáže určit polohu předmětu – dole, nahoře, pod, nad, vedle, za, uprostřed, mezi.	kkU kkU
(sebepečení, city, vůle)	Získávání sebedůvěry. Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících vyjádřit pocity a prožitky.	Uvědomuje si svoji roli v kolektivu, umí předložit svůj názor a stát si za ním. Využívat nabyté zkušenosti při sdělování zážitků.	kkU kSaO kK
Dítě a ten druhý	Rozvoj sociální citlivosti a přizpůsobivosti. Osvojování si schopností a dovedností pro navazování vztahů s ostatními dětmi a jejich rozvíjení. Rozpoznává význam nastavených pravidel chování.	Umí porozumět běžným projevům emocí a nálad. Vnímat přání druhých, umět se přizpůsobit. Dokáže navázat kontakt s novým dítětem, rozvíjí kamarádské vztahy. Dodržuje nastavená pravidla.	kkU kSaP kSaP kSaP kČaO
Dítě a společnost	Rozvoj základních společenských a kulturních návyků a dovedností. Podpora prosociálního chování. Porozumění základním neverbálním projevům.	Chápe, že každý ve skupině má své místo a svou roli a podle toho je třeba se chovat. Umí se domluvit na společném řešení v jednoduchých situacích. Rozliší nálady – radost, smutek, starost, klid, ...	kSaO kSaO kkŘP kK
Dítě a svět	Poznávání přírodního prostředí a lidského vztahu k němu – udržování pořádku nebo ničení. Vnímat možná nebezpečí,	Ví, jak se ohleduplně chovat k přírodě a uplatňuje to v běžném životě, své poznatky vyjadřuje různými prostředky. Uvědomuje si nebezpečí, se kterým se může setkat v blízkém okolí (pes, potok, dopravní prostředek,	kkU kČaO kkŘP kČaO kkŘP kkU

	se kterými se děti mohou setkat ve svém okolí.	přecházení silnice, nebezpečné předměty)	
--	--	--	--

Vzdělávací nabídka:

- Procvičovat sportovní chůzi – prodlužujeme délku procházek, procvičujeme běh, skoky, poskoky, přeskakování překážek, různé způsoby lezení, prolézání a přelézání překážek, děti si staví překážky, které následně překonávají, hry s padákem, změny pohybů podle rytmu hudby, tanečně-pohybové hry, házení a chytání míče, hod na cíl, kopání na cíl, zdravotní cvičení
- Hry pro rozvoj řeči, správnou artikulaci, hry se slovy a slovní hádanky
- Přednes básniček, dramatizace krátkých textů či pohádek, zpěv
- Činnosti podporující různé druhy paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- Matematická představivost (číselná řada, počítání předmětů, seřazování, porovnávání, číslice, základní geometrické tvary)
- V dramatických činnostech zařadíme výrazové hry (vyjádření nálad pomocí mimiky)
- Četba, vyprávění příběhu, které děti dokončují, diskuze, co by se stalo kdyby...?
- Nabídka výtvarných technik (koláže, dokreslování obrazců, mozaiky z různých materiálů, rozfoukávání skvrn, frotáž, modelování z těsta, vyškrabávání do tuše, batikování, ...)
- Malování prožitku z hudby
- Experimenty a pokusy
- Rozvoj individuálních potřeb dětí (pracovní listy)
- Hry a činnosti s přírodními materiály v přírodě i ve třídě
- Ekologické činnosti (lesní pedagogika, vycházka s ekokvízem, třídění odpadu, čištění studánky)
- Grafomotorická cvičení

Rizika:

- Špatný jazykový vzor
- Nedostatečný rozvoj dovedností, které předchází čtení a psaní
- Malá motivace dětí k vyjadřování svých myšlenek
- Příliš časté vystupování učitelky v roli soudce
- Nedostatek příležitostí k vyjádření a rozvoji uměleckých dovedností dětí
- Hodnocení pouze pochvalou, ne podáváním zpětné vazby

6. Domku, domečku, kdo v tobě bydlí?...

Doba trvání: KVĚTEN

Charakteristika integrovaného bloku:

Hlavním cílem současně i záměrem tohoto celku je RODINA. Toto téma je rozebráno z různých úhlů pohledu:

- Co pro mě znamená moje rodina

- Kdo jsou její členové, pojmenování, role táty, mámy, sourozenců, dědeček, babička
- Vztahy v rodině (chování členů)
- Co umí, co baví mého bratrance, sestřenici...
- Domácí práce a činnosti – s čím pomáhám, co už umím sám ... improvizovaná dramatizace
- Proč se doma cítím bezpečně? Ohleduplnost, tolerance, spolupráce, mravní zásady
- Rodokmen naší rodiny
- Kdybych měl kouzelný prsten – co bych změnil
- Narození a růst těla, co umíme v 1,2,3... letech
- Jaké máme tělesné orgány - jejich funkce
- Poznám a respektuji odlišnost – postižené dítě
- Dětství – dospělost – stáří, život-smrt
- Psychická odolnost – překonání stresu např. besídka – vlastní prezentace, prožívání radosti z radosti druhého
- Mám své místo ve skupině – uvědomění, aktivní prezentace společenského chování
- Poznáváme zajímavá místa, příběh obce – zpracování výtvarné, dramatické...

Témata k výběru:

- **Hrajeme si s mámou a tátou**
- **Úsměv mojí maminky**
- **Když dědeček vypráví ...**
- **Splněná přání**
- **Kniha, přítel člověka**

Obsah vzdělávání

	DÍLČÍ CÍLE	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	SMĚR KE KK
	Co učitelka u dítěte podporuje	Co dítě postupně zvládne	
Dítě a jeho tělo	<p>Pohybové dovednosti a jejich rozvoj při pobytu venku a při cvičení na nářadí.</p> <p>Rozvoj jemné motoriky – práce na grafomotorických listech – individuálně dle metodické řady a tempa jednotlivce.</p> <p>Získávání dalších poznatků o těle a jeho zdraví.</p>	<p>Zvládání pohybu v obtížnějším terénu (úzká pěšina, svah).</p> <p>Na tělovýchovném nářadí (lavičky, žebřiny, švédská bedna).</p> <p>Upevnění koordinace oko-ruka.</p> <p>Dítě rozumí významu aktivní sebeochrany – správná životospráva, vitamíny, pohyb, oblékání...</p> <p>Dítě využívá prostředí k naplnění osobních potřeb.</p> <p>Dítě zná pojem spolupráce a umí se naladit na cíl a</p>	<p>kkU</p> <p>kkU</p> <p>kkU</p> <p>kkŘP</p> <p>kSaP</p>

	<p>Hledání pocitu osobní rovnováhy a pohody a jeho osvojení.</p> <p>Společné vytváření prostředí s klidnou atmosférou.</p> <p>Budování a rozvíjení zdatnosti a osobní odvahy.</p>	<p>záměr skupiny.</p>	
<p>Dítě a jeho psychika (jazyk a řeč)</p>	<p>Rozvíjení jazykových dovedností – mluvený projev, pojmy, podpora zájmu o psanou podobu jazyka.</p> <p>Neverbální komunikace gesta, pohyby – další forma vyjadřování.</p> <p>Upevňování a podpora pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a učení.</p> <p>Vytváření základu pro práci s informacemi (encyklopedie, mapy).</p> <p>Rozvoj tvořivého sebevyjádření při řešení problému.</p> <p>Poznávání vlastních hranic a možností, umění zhodnotit situaci a zbytečně neriskovat, poznání důsledků svého chování a jednání.</p>	<p>Dítě umí popsat slovy situaci (realita i obrázky), umí pohybem vyjádřit, co se stalo, napodobit různá povolání.</p> <p>Domluví se slovy, gesty, umí improvizovat, rozšiřuje si aktivní slovník.</p> <p>Pozná a vymýšlí: homonyma, synonyma, antonyma. Rozliší a rozumí obrazovým symbolům (dopravní značky, piktogramy, označení nebezpečí, pomoci). Dítě samostatně vyjadřuje smysluplné nápady a myšlenky. Formulace do vět. Dítě je kreativní, vymýšlí tvořivá řešení. Chápání zákona příčiny a následku v reálném životě, dle stupně zralosti dítěte.</p>	<p>kkU</p> <p>kkU,</p> <p>kkU</p> <p>kk</p> <p>kkŘP</p>
<p>Dítě a ten druhý</p>	<p>Respekt, tolerance, přizpůsobivost – poznávání pojmů, prožívání.</p> <p>Vlastní hranice, soukromí a bezpečí. Moje tělo je jen mé (intimita).</p> <p>Kooperativní dovednosti a jejich rozvoj – společná</p>	<p>Dítě umí uplatnit své individuální potřeby, přání i práva ve vztahu k druhému.</p> <p>Dítě umí odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná. Umí se bránit násilí jiného dítěte, ponižování, ubližování.</p> <p>Dítě umí pochopit a přijmout roli dle domluvy ve skupině. Umí požádat a přijmout pomoc.</p>	<p>kSaP</p> <p>kk</p> <p>kk, kkŘP</p>

	tvořivá hra ve skupině, dodržení pravidel při hře, rozdělení a přijetí rolí při cílené činnosti, vlastní sebereflexe a umění zhodnotit svůj podíl při spolupráci.		
Dítě a společnost	V bezpečném prostředí dítě rozvíjí autonomní chování. Přirozené změny v sociálním společenství třídy umí aktivně zvládnout.	Dítě se umí přizpůsobit společenskému programu, přijmout autoritu, podílet se na řešení problému, spolupracovat, vyhýbat se komunikaci s agresorem). Rozpozná, že někteří lidé nerespektují pravidla chování, že se chovají proti pravidlům, že ohrožují pohodu i bezpečí druhých. Děti k tomu umí zaujmout postoj.	kSaP, kK kkŘP, kK
Dítě a svět	Aktivní postoje ke světu – vytváření. Základní povědomí o technickém prostředí, proměnách, vývoji (vývojová řada např. telefon, lokomotiva). Rozvoj úcty k životu ve všech formách.	Dítě má povědomí o technickém prostředí v nejbližším okolí, má zkušenosti z praktických ukázek z nejbližšího okolí. Poznává význam vynálezů. Chápe, že změny jsou přirozené a samozřejmé (vše okolo se mění, vyvíjí, proměňuje, pohybuje – je třeba s tím počítat) umí se přizpůsobit proměnlivým okolnostem doma i v MŠ.	kkU, kkŘP, kkŘP, kSaP kkU, kkŘP, kČaO

Vzdělávací nabídka:

- Chůze po schodech jednotlivě i ve dvojicích, po šikmé rovině nahoru i dolů, běh, skoky, výskoky, skákání přes švihadlo, gumu, cvičení s padákem, odhad vlastních sil
- Chytání míče při pohybových hrách (ve dvojicích, ve skupinkách), zdolávání terénních překážek, přeskakování lavičky, chůze a běh za hudebního doprovodu, taneční hry
- Zdravotně zaměřené činnosti – dechová, protahovací, správné držení těla, relaxační a uvolňovací cvičení
- Psychomotorické a smyslové hry (rozvoj postřehu, vnímání, koncentrace pozornosti, sluchové a zrakové paměti)
- Procvičování paměti (mechanická, logická, obrazová, pojmová)
- Portrét – pokus o vystižení
- Komunitní kruh (mám právo mluvit i mlčet)
- Dramatické činnosti, maňáskové divadlo, sociální a interaktivní hry, hraní rolí
- Hry pro poznávání různých společenských rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
- Spolupráce ve dvojicích, ve skupinkách, řešení problémových otázek
- Grafické činnosti konstruktivní, řešení labyrintů
- Poznávání lidského těla a jeho částí

- Činnosti k prevenci úrazů při hrách, pohybových činnostech, při setkání s cizími lidmi, při dopravních situacích)
- Prevence nemocí, závislostí, nezdravých návyků, co by se stalo kdyby...
- Hry artikulační, sluchové, se slovy, s písmenky, slovní hádanky
- Recitace, přednes, sólový zpěv, dramatizace
- Prohlížení a čtení knih (encyklopedie, mapy, lidské tělo)
- Námětové hry na rodinu, školu, lékařství
- Poslech vážné hudby
- Poznávací činnosti (kladění otázek, hledání odpovědí, vyprávění, poslech, objevování, diskuse nad problémem)
- Vývojová řada vynálezu např. lokomotiva, telefon, žárovka ...
- Ekologicky motivované hry
- Pomoc při zlepšení životního prostředí, školní zahrada, blízké okolí vesnice
- Výtvarná tvorba dle vlastní fantazie (prostorové výrobky z krabiček, ruliček...)
- Kimovy hry
- Společenské stolní hry
- Dílničky – tvorba dětí s rodiči

Rizika:

- Špatně formulované základní informace o lidském těle, jeho funkcích, orgánech, o jeho růstu a vývoji, o zdraví i možnostech ohrožení, způsobech ochrany zdraví a bezpečí
- Nedostupnost nebo omezený přístup ke knihám
- Špatný jazykový vzor
- Málo empatické odezvy na problémy dítěte
- Chybějící informace jak se chránit před cizími lidmi
- Nedostačující motivace k samostatným řečovým projevům dítěte, málo příležitostí aby se dítě slovně projevilo
- Uzavřený a příliš racionální výklad světa
- Zahlcování dítěte informacemi a podněty, bez možnosti je samostatně zkoumat a prožít
- Málo osobního soukromí, nedostatečná ochrana, pocit napětí a nejistoty

7. Putování letem světem...

Doba trvání: ČERVEN

Charakteristika tematického celku:

Děti se budou seznamovat s naší Zeměkoulí. Zjistí, jak vypadá (světadíly, moře, oceány, řeky, pouště, hory, ...). Seznámí se s různými ekosystémy, které jsou na Zemi a s jejich obyvateli. Budeme si povídat, kde děti byly, kam by se chtěly podívat a proč. Jak a čím se dá po naší planetě cestovat. Zjistí nové poznatky o vesmíru.

Pomocí mapy budeme putovat na pustý ostrov. Děti zjistí, zda by měly odvahu být sami na „pustém ostrově“. Co by potřebovaly mít s sebou? Koho by si nejraději vzaly na výpravu? Můžeme na ostrově někoho potkat? Jací lidé žijí na Zemi – multikulturní výchova.

Děti budou představovat své zájmy, to co mají rády – podpora vyjadřování a sebepojetí. Navození školní atmosféry, už půjdu do školy, co umím a dovedu. Jak si to ve škole představuji? Na co se těším?

Prázdniny – co nás čeká, na co se těšíme. Bezpečnost o prázdninách. Loučení s předškoláky, poslední zvonění, zábavné odpoledne plné aktivit.

Témata k výběru:

- **Naše Země kulatá/ Naše modrá planeta**
- **Vesmírné putování**
- **Kam nás mapa zavede, co na pustém ostrově?**
- **Co mě baví, co mám rád...**
- **Hurá prázdniny**

Obsah vzdělávání

	DÍLČÍ CÍLE	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	SMĚR KE KK
	Co učitelka u dítěte podporuje	Co dítě postupně zvládne	
Dítě a jeho tělo	Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování pohybových dovedností v oblasti jemné motoriky. Rozvoj fyzické a psychické zdatnosti.	Předškolní dítě zvládá dovednosti správného držení tužky, zachází s drobným náčiním, pomůckami a materiálem. Zručně zachází s výtvarnými potřebami – nůžky, modelína, barva, papír. Přípravenost předškolních dětí na psychickou i tělesnou zátěž v roli budoucího školáka. Zvládá základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v prostředí (zdořávat překážky, házet a chytat míč, používat různé náčiní, ...)	kkU kkU kSaO
Dítě a jeho psychika (jazyk a řeč)	Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předchází čtení a psaní. Rozvoj zájmu o psanou formU jazyka i další formy sdělení (verbální i neverbální).	Správně vyslovovat, ovládat svůj dech, tempo a intonaci řeči, poznat některá písmena, slova, číslice, poznat napsané své jméno, popsat obrázek či situaci, vytvořit jednoduchý rým.	kkU kK
(poznávání, představivost, fantazie)	Osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, číselná řada).	Chápe základní číselné a matematické pojmy a souvislosti a podle potřeby je používá.	kkU kkŘP
(sebepojetí, city, vůle)	Získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci.	Prožívat a projevovat, co cítí (radost, smutek, soucit, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých přání, přizpůsobit se ostatním, tlumit zlost a agresivitu, zklidnit se).	kkŘP kSaO kK
Dítě a ten druhý	Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností – verbálních i neverbálních.	Dokáže vnímat, co si druhý přeje nebo potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě, ohleduplně, nabídnout pomoc).	kK kSaO
Dítě a společnost	Vytvářet povědomí o existenci kultur a národností.	Vnímá, že existují i jiné kultury, jejich rozmanitost (jazyk, barva pleti, zvyky a tradice, krajina, podnebí, ...).	kČaO kkU
Dítě a svět	Vytvoření povědomí o domově, sounáležitosti se světem, se živou i neživou přírodou, s lidmi, společností a planetou Zemí.	Dokáže vnímat, že svět má svůj řád, že je různorodý a pestrý, že je nutné všechny formy života chránit (lidé, zvířata, voda, vzduch, půda,...)	kkU kČaO

Vzdělávací nabídka:

- Pohybové činnosti, turistika, sezonní činnosti, běhy, skoky, poskoky, překonávání překážek, lezení, převaly, míčové hry, pobyt v přírodním terénu,
- Hry s vodou, stavby z písku
- Zdravotně zaměřené činnosti – otužování, cvičení venku, dechová cvičení
- Jednoduché pracovní úkoly v rámci školní zahrady
- Činnosti ve dvojicích a skupinách
- Artikulační, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vyprávění příběhu podle obrázků, převyprávění pohádky
- Samostatný slovní projev na určité téma
- Smyslové a psychomotorické hry, relaxační a odpočinkové hry
- Hudební a hudebně-pohybové činnosti
- Dramatické činnosti – masky, loutky, mimické vyjadřování
- Literární aktivity – četba, vyprávění, dokončení příběhů, veršování, ilustrace
- Činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
- Činnosti zaměřené na pochopení pojmů, vysvětlování a objasňování
- Výlety do přírody
- Tematické hry seznamující děti s různými druhy řemesel a povolání
- Praktické ukázky varující děti před nebezpečím v období prázdnin
- Práce s obrazovým materiálem – mapa, globus, knihy, encyklopedie, pohlednice, obrázky, hud. nástroje
- Výroba z netradičních materiálů – přírodniny, látky, vzorky tapet, korálky, těstoviny, lepenka, dřevo, modelovací těsto
- Grafomotorická cvičení
- Ekologické aktivity

Rizika:

- Předávání hotových poznatků učitelkou, málo prožitkového učení
- Nedostatek porozumění a ocenění úspěchu či úsilí
- Nepřiměřené nároky na dítě, časté negativní hodnocení, kdy dítě opakovaně prožívá pocit selhání
- Nedostatečná motivace dětí k jejich sebevyjadřování a sebeuplatnění
- Manipulace dítěte
- Soustředění pozornosti pouze na verbální komunikaci dítěte
- Spěch a nervozita, omezení možností dítěte dokončovat činnost v individuálním tempu, přerušování činností dětí dospělým

Evaluální systém

Autoevaluace je proces průběžného vyhodnocování vzdělávacích činností, situací i podmínek vzdělávání, realizovaný uvnitř mateřské školy. Poznatky získané tímto průběžným vyhodnocováním nám poskytují zpětnou vazbu o kvalitě vlastní práce a pedagogové je cíleně využívají k optimalizaci a zlepšování vzdělávacího procesu i podmínek, za nichž vzdělávání probíhá. Je to proces, který je realizován systematicky, podle předem připraveného plánu.

Předmět evaluace	Techniky evaluace	Časový plán	Odpovědná osoba
Naplnění cílů programu	Hospitace	2x ročně	ředitel
	Vzájemné hospitace pedagogů	2x ročně	
Kvalita podmínek vzdělávání	Dotazník pro rodiče Dotazník pro pedagogy	1x ročně	ředitel
Způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání – integrovaných bloků	Týdenní hodnocení	Týdenně	pedagog
	Hospitace	2x ročně	ředitel
Práce pedagogů	Sebehodnocení	1x ročně	pedagog
	Hodnocení	1x ročně	ředitel

Výsledky vzdělávání	Průběžné sledování, vyhodnocování a zaznamenávání individuálního rozvoje a učebních pokroků každého jednotlivého dítěte	pravidelně 2x ročně	pedagog
---------------------	---	---------------------	---------